

Sylabus na rok akademicki: 2021/2022 Cykl kształcenia: 2019/2018- 2023/2024													
Opis przedmiotu kształcenia													
Nazwa przedmiotu	Medycyna sądowa z elementami prawa Forensic medicine with basis of law		Grupa szczegółowych efektów uczenia się										
			Grupa zajęć (kod grupy)	Nazwa grupy									
			D	Nauki behawioralne i społeczne z elementami profesjonalizmu									
			G	Prawne i organizacyjne aspekty medycyny.									
Wydział	Wydział Lekarski												
Kierunek studiów	Lekarski												
Poziom studiów	☒ jednolite magisterskie ☐ I stopnia ☐ II stopnia ☐ III stopnia ☐ podyplomowe												
Forma studiów	☒ stacjonarne ☒ niestacjonarne												
Rok studiów	IV										Semestr studiów:	x zimowy x letni	
Typ przedmiotu	☒ obowiązkowy ☐ ograniczonego wyboru ☐ wolnego wyboru/ fakultatywny												
Język wykładowy	☒ polski ☐ angielski												
Liczba godzin													
Forma kształcenia													
	Wykłady (WY)	Seminaria (SE)	Ćwiczenia audytoryjne (CA)	Ćwiczenia kierunkowe - niekliniczne (CN)	Ćwiczenia kliniczne (CK)	Ćwiczenia laboratoryjne (CL)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)	Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)	Lektoraty (LE)	Zajęcia wychowania fizycznego (WF)	Praktyki zawodowe (PZ)	Samokształcenie kierowane (SK)	E-learning (EL)
Semestr zimowy:													
Katedra Medycyny Sądowej													
Kształcenie bezpośrednie ¹				10									
Kształcenie zdalne ²	5												
Semestr letni:													

¹ Kształcenie prowadzone z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia

² Kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

Katedra Medycyny Sądowej														
Kształcenie bezpośrednie				15										
Kształcenie zdalne														
Razem w roku:														
Katedra Medycyny Sądowej														
Kształcenie bezpośrednie				25										
Kształcenie zdalne	5													
Cele kształcenia: (max. 6 pozycji)														
C1. Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami z zakresu tanatologii sądowo-lekarskiej (rodzaje i przyczyny śmierci, patomechanizm śmierci, samoistne przeobrażenia utrwalające zwłoki, gnicie zwłok, zeszkieleutowanie) i traumatologii sądowo-lekarskiej (rodzaje obrażeń, mechanizmy ich powstawania, rodzaje narzędzi, rekonstrukcje wypadków drogowych i innych zdarzeń losowych ze skutkiem śmiertelnym lub z obrażeniami ciała).														
C2. Zapoznanie studentów z techniką sekcyjną i sądowo-lekarskimi sekcjami zwłok.														
C3. Zapoznanie studentów z rodzajami badań sądowo-lekarskich osób żywych oraz zasadami sporządzania dokumentacji z tych badań.														
C4. Przedstawienie studentom podstawowych pojęć i problematyki z zakresu toksykologii sądowo-lekarskiej ze szczególnym uwzględnieniem środków odurzających i używek oraz problematyki z zakresu genetyki sądowej.														
C5. Orzecznictwo sądowo-lekarskie w procesie karnym i cywilnym.														
C6. Kształtowanie kompetencji społecznych, potrzebnych do wykonywania zawodu lekarza, zgodnie z sylwetką absolwenta.														
Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów uczenia się oraz formy realizacji zajęć:														
Numer szczegółowego efektu uczenia się	Student, który zaliczy przedmiot wie/umie/potrafi			Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się	Forma zajęć dydaktycznych * wpisz symbol									
D.W23	Zna podstawy medycyny opartej na dowodach.			Odpowiedź ustna Test MCQ Test obrazkowy	WY, CN									
G.W5	Zna regulacje prawne dotyczące udzielania świadczeń zdrowotnych, praw pacjenta, podstaw wykonywania zawodu lekarza i funkcjonowania samorządu lekarskiego.			Odpowiedź ustna Test MCQ Test obrazkowy	WY, CN									
G.W7	Zna obowiązki prawne lekarza w zakresie stwierdzenia zgonu.			Odpowiedź ustna Test MCQ Test obrazkowy	WY, CN									
G.W8	Zna regulacje prawne i podstawowe metody dotyczące eksperymentu medycznego oraz prowadzenia innych badań medycznych, z uwzględnieniem podstawowych metod analizy danych;			Odpowiedź ustna Test MCQ Test obrazkowy	WY, CN									
G.W9	Zna regulacje prawne dotyczące przeszczepów, sztucznej prokreacji, przerywania ciąży, zabiegów estetycznych, leczenia paliatywnego, chorób psychicznych;			Odpowiedź ustna Test MCQ Test obrazkowy	WY, CN									
G.W11	Zna zasady tajemnicy lekarskiej, prowadzenia dokumentacji medycznej, odpowiedzialności karnej, cywilnej i zawodowej lekarza.			Odpowiedź ustna Test MCQ Test obrazkowy	WY									
G.W12	Zna i rozumie pojęcie śmierci gwałtownej i nagłego zgonu, a także różnicę między pojęciami urazu a obrażenia.			Odpowiedź ustna Test MCQ Test obrazkowy	WY									

G.W13	Zna podstawy prawne i zasady postępowania lekarza podczas oględzin zwłok na miejscu ich ujawnienia oraz sądowo-lekarskiego badania zwłok.	Odpowiedź ustna Test MCQ Test obrazkowy	WY, CN
G.W14	Zna zasady diagnostyki sądowo-lekarskiej i opiniowania w przypadkach dotyczących dzieciobójstwa i rekonstrukcji okoliczności wypadku drogowego.	Odpowiedź ustna Test MCQ Test obrazkowy	WY, CN
G.W15	Zna zasady sporządzania opinii w charakterze biegłego w sprawach karnych.	Odpowiedź ustna Test MCQ Test obrazkowy	WY, CN
G.W16	Zna zasady opiniowania sądowo-lekarskiego dotyczące: zdolności do udziału w czynnościach procesowych; skutku biologicznego oraz uszczerbku na zdrowiu.	Odpowiedź ustna Test MCQ Test obrazkowy	WY, CN
G.W17	Zna pojęcie błędu medycznego, najczęstsze przyczyny błędów medycznych i zasady opiniowania w takich przypadkach.	Odpowiedź ustna Test MCQ Test obrazkowy	WY, CN
G.W18	Zna zasady pobierania materiału do badań toksykologicznych i hemogenetycznych.	Odpowiedź ustna Test MCQ Test obrazkowy	WY, CN
G.U6	sporządza zaświadczenia lekarskie na potrzeby pacjentów, ich rodzin i innych podmiotów;	obserwacja wykonywanej czynności, prezentacja przypadku	CN
G.U7	rozpoznaje podczas badania dziecka zachowania i objawy wskazujące na możliwość wystąpienia przemocy wobec dziecka;	sprawdzian umiejętności praktycznych, zaliczenie praktyczne	CN
G.U8	działa w sposób umożliwiający unikanie błędów medycznych;	zaliczenie praktyczne, prezentacja przypadku	CN
G.U9	pobiera krew do badań toksykologicznych i zabezpiecza materiał do badań hemogenetycznych.	sprawdzian umiejętności praktycznych	CN
D.U10	identyfikuje czynniki ryzyka wystąpienia przemocy, rozpoznaje przemoc i odpowiednio reaguje;	Ćwiczenie w warunkach symulowanych	CN

* WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe-niekliniczne; CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; PP - zajęcia praktyczne przy pacjencie; LE - lektoraty, WF - zajęcia wychowania fizycznego; PZ - praktyki zawodowe; SK - samokształcenie kierowane, EL - E-learning

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)	Obciążenie studenta
1. Godziny w kontakcie bezpośrednim:	25
2. Godziny w kształceniu zdalnym:	5
3. Godziny indywidualnej pracy własnej studenta:	30,5
4. Godziny samokształcenia kierowanego:	n/d
Sumaryczny nakład pracy studenta:	60,5
Punkty ECTS za przedmiot:	2

Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty uczenia się)

Wykłady

1. Medycyna sądowa jako nauka interdyscyplinarna. Tanatologia sądowo-lekarska. Sądowo-lekarska sekcja zwłok ludzkich. Traumatologia sądowo-lekarska. Uszkodzenia ciała spowodowane działaniem czynnika mechanicznego. Uduszenie gwałtowne.

2. Kliniczna medycyna sądowa. Opiniowanie sądowo-lekarskie w sprawach karnych i cywilnych.

Ćwiczenia

Ćwiczenia semestr zimowy (5 dni x 2h):

1. Sądowo-lekarskie sekcje zwłok. Tanatologia i traumatologia sądowa.

Ćwiczenia semestr letni (5 dni x 3h):

1. Uduszenie gwałtowne, hipotermia. Zgon w pożarze. Działanie energii elektrycznej. 2h Postrzały i wybuchy – zasady postępowania sądowo-lekarskiego.
2. Opiniowanie sądowo-lekarskie w sprawach karnych (art. 156, 157, 160 k.k., przestępstwa przeciwko życiu). Opiniowanie sądowo-lekarskie w sprawach cywilnych (ocena stopnia uszczerbku na zdrowiu, elementy medyczne w odszkodowaniu i zadośćuczynieniu). Zdolność do odbywania kary pozbawienia wolności i przebywania w warunkach pozbawienia wolności. Ustalenie zdolności do stawiennictwa w Sądzie.
3. Pośmiertna i przyżyciowa diagnostyka zatruc. Zabezpieczanie materiału do badań toksykologicznych. Metody badawcze. Ocena wartości wyniku. Alkohole i środki psychoaktywne.
4. Identyfikacja szczątków ludzkich i osób żywych (ocena wieku i płci, identyfikacja osobnicza). Postępowanie w katastrofach masowych. Postępowanie z ofiarą przestępstwa na tle seksualnym.
5. Genetyka sądowa. Badanie śladów biologicznych i ustalanie spornego ojcostwa. Zaliczenie.

Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje)

1. Jurek T., Jankowski Z (red.) Medycyna sądowa Simpson, Edra Urban&Partner, Wrocław 2021
2. Teresiński G. (red.) „Medycyna sądowa” tom. 1-3, PZWL, Warszawa 2019-2021
3. Di Maio V.D.: „Medycyna Sądowa”, Wyd. Med. , Wrocław, 2003 r.

Literatura uzupełniająca i inne pomoce: (nie więcej niż 3 pozycje)

1. Marek Z., Kłys M.: „Opiniowanie sądowo-lekarskie i toksykologiczne”, Zakamycze, Kraków 2001 r.
2. Żaba Cz.: “Wybrane zagadnienia z medycyny sądowej”, UM Poznań 2014 r.

Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do przedmiotu)

Wiedza z zakresu nauk podstawowych, patomorfologii, anatomii prawidłowej, fizjologii, patofizjologii zdobyta na wcześniejszych latach studiów.

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: (określić formę, kryteria i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres przedmiotu, zasady dopuszczenia do egzaminu końcowego teoretycznego lub praktycznego, jego formę oraz wymagania jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny)

UWAGA! Warunkiem zaliczenia przedmiotu nie może być obecność na zajęciach

Obecność na wszystkich zajęciach, aktywność, kolokwium na koniec każdego semestru (test, odpowiedź ustna, pytania otwarte)

Przedmiot kończy się egzaminem w formie pisemnej (test) lub w formie ustnej.

Każda nieobecność musi być odrobiona, łącznie z dniami rektorskimi i godzinami dziekańskimi.

Zaliczenie na ocenę/Egzamin odbywa się w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim lub przy użyciu środków komunikacji elektronicznej.

Ocena:	Kryteria oceny z egzaminu Błąd! Nie zdefiniowano zakładki. Test MCQ – 40 pytań (1 werstraktor + 4 dystraktory)
Bardzo dobra (5,0)	38 - 40 prawidłowych odpowiedzi
Ponad dobra (4,5)	35 - 37 prawidłowych odpowiedzi
Dobra (4,0)	31 - 34 prawidłowych odpowiedzi
Dość dobra (3,5)	28 - 30 prawidłowych odpowiedzi
Dostateczna (3,0)	24 - 27 prawidłowych odpowiedzi
Ocena :	Kryterium – odpowiedź ustna
Bardzo dobra (5,0)	Skomponowanie i artykulacja samodzielnej wypowiedzi na zadany temat w sposób świadczący o pełnym zrozumieniu pytania i znajomości tematu; wnikliwe omówienie zagadnienia; brak błędów merytorycznych i terminologicznych
Ponad dobra (4,5)	Skomponowanie i artykulacja samodzielnej wypowiedzi na zadany temat w sposób świadczący o pełnym zrozumieniu pytania i znajomości tematu; pełne omówienie zagadnienia; brak błędów merytorycznych i terminologicznych

Dobra (4,0)	Skomponowanie i artykulacja samodzielnej wypowiedzi na zadany temat w sposób świadczący o pełnym zrozumieniu pytania i znajomości tematu; pełne omówienie zagadnienia; drobne błędy merytoryczne i/lub terminologiczne
Dość dobra (3,5)	Podjęcie próby skomponowania i artykulacji samodzielnej wypowiedzi na zadany temat w sposób świadczący o co najmniej częściowym zrozumieniu pytania i znajomości tematu, całościowe, choć powierzchowne omówienie zagadnienia; drobne błędy merytoryczne i/lub terminologiczne
Dostateczna (3,0)	Podjęcie próby skomponowania i artykulacji samodzielnej wypowiedzi na zadany temat w sposób świadczący o co najmniej częściowym zrozumieniu pytania i znajomości tematu, częściowe omówienie zagadnienia; drobne błędy merytoryczne i/lub terminologiczne

Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	Katedra Medycyny Sądowej
Adres jednostki:	ul. Mikulicza-Radeckiego 4, 50-345 Wrocław
Numer telefonu:	71 784 14 60
E-mail:	a.szafranska@umed.wroc.pl

Osoba odpowiedzialna za przedmiot:	dr hab. n med., mgr prawa Tomasz Jurek, prof. UMW
Numer telefonu:	71 784 14 74
E-mail:	tomasz.jurek@umed.wroc.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia:

Imię i nazwisko	Stopień / tytuł naukowy lub zawodowy	Dyscyplina naukowa	Wykonywany zawód	Forma prowadzenia zajęć
Tomasz Jurek	doktor habilitowany nauk medycznych, mgr prawa	nauki medyczne	lekarz, specjalista medycyny sądowej	wykład, ćwiczenia niekliniczne
Radosław Drozd	lekarz	nauki medyczne	lekarz, specjalista medycyny sądowej	ćwiczenia niekliniczne
Wojciech Golema	lekarz	nauki medyczne	lekarz, specjalista medycyny sądowej	ćwiczenia niekliniczne
Krzysztof Maksymowicz	doktor habilitowany	nauki medyczne	lekarz, specjalista medycyny sądowej	ćwiczenia niekliniczne
Małgorzata Małodobra-Mazur	doktor	nauki medyczne	genetyk	ćwiczenia niekliniczne
Marta Siczek	doktor nauk chemicznych	nauki medyczne	chemik, toksykolog	ćwiczenia niekliniczne
Jędrzej Siuta	lekarz	nauki medyczne	lekarz, specjalista medycyny sądowej	ćwiczenia niekliniczne
Łukasz Szleszkowski	doktor nauk medycznych	nauki medyczne	lekarz, specjalista medycyny sądowej	ćwiczenia niekliniczne
Paweł Szpot	doktor nauk medycznych	nauki medyczne	toksykolog	ćwiczenia niekliniczne
Agata Thannhäuser	magister	nauki medyczne	antropolog	ćwiczenia niekliniczne
Marcin Zawadzki	doktor nauk medycznych	nauki medyczne	lekarz, specjalista medycyny sądowej, toksykolog	ćwiczenia niekliniczne

Data opracowania sylabusa

30.06.2021

Imię i nazwisko autora (autorów) sylabusa:

dr. hab. Tomasz Jurek, prof. UMW

Podpis Kierownika/ów jednostki/ek
Prowadzącej/yh zajęcia

Podpis Dziekana wydziału zlecającego przedmiot:

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
WYDZIAŁ LEKARSKI
.....
Prodzikan ds. kształcenia na kierunku lekarskim
Irena Kustrzeba
dr hab. Irena Kustrzeba - Wojcicka, prof. nadzw.
(2)

.....
Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
KATEDRA MEDYCYNY SĄDOWEJ
.....
kierownik
Tomasz Jurek
dr hab. n. med. Tomasz Jurek, prof. nadzw.